

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

(The Republic of the Union of Myanmar)

1. ภาพรวมทั่วไป

เมียนมามีระบอบการปกครองแบบสาธารณรัฐ โดยมีรัฐสภาซึ่งประกอบด้วยสภาประชาชน สภาชาติพันธุ์ และสภาท้องถิ่น สมาชิกรัฐสภามาจากการเลือกตั้ง และมีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้ารัฐบาล

จากการเลือกตั้งครั้งล่าสุด (8 พ.ย. พ.ศ. 2563) พรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (National League for Democracy: NLD) ได้เป็นผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาล และนายอู วิน มยิน ได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีต่อไป

เมียนมาเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีแนวพรมแดนติดกับไทยยาวที่สุด (2,202 กิโลเมตร) และเป็นประเทศที่มีความร่วมมือกับไทยในหลายกรอบความร่วมมือ อาทิ ประชาคมอาเซียนความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-Region Economic Cooperation: GMS-EC) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทาง

เศรษฐกิจ อิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) และความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) เป็นต้น

ในส่วนของบทบาทในภูมิภาคและประชาคมโลก เมียนมาเป็นตลาดขนาดใหญ่มีประชากรหนาแน่นประมาณ 53 ล้านคน มีอาณาเขตติดกับจีน อินเดีย บังกลาเทศ สปป.ลาว และไทย ทำให้เมียนมาเป็นประเทศที่อยู่ท่ามกลางกลุ่มประเทศอาเซียนและเอเชียใต้ อีกทั้งมีความได้เปรียบในการติดต่อทางการค้า การส่งออกและนำเข้า รวมทั้งการส่งสินค้าผ่านแดนไปยังประเทศต่างๆ นอกจากนี้เมียนมายังอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก

2. ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

ลำดับที่	รายการ	2560	2561	2562	2563e
1	ประชากร (ล้านคน) ²	52.65	53.02	53.38	53.20
2	อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ) ²	5.8	6.4	6.8	2
3	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ²	61.27	66.70	68.64	70.89
4	รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNI) (เหรียญสหรัฐฯ) ¹	1,290	1,370	1,390	N/A
5	อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ) ²	4.6	5.9	8.6	6.1
6	อัตราการว่างงาน (ร้อยละ) ¹	1.55	1.49	1.58	1.71
7	หนี้รัฐบาลต่อ GDP (ร้อยละ) ³	37.8	38.4	40.3	38.8
8	เงินลงทุนจากต่างประเทศ (FDI) (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ¹	-4.002	-1.291	-2.292	N/A
9	ดุลบัญชีเดินสะพัด (ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ³	-4,164	-3,144	-1,776	-2,785
10	สัดส่วน ODA ต่อรายได้ประชาชาติ (ร้อยละ) ¹	2.303	2.297	N/A	N/A
11	เงินทุนสำรองสุทธิ (ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ³	5,141	5,462	5,667	6,840

ที่มา: 1) World Bank

2) World Economic Outlook (October 2020), International Monetary Fund

3) IMF Country Report No. 20/215, July 2020/IMF Article IV, March 2020

3. อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในปี พ.ศ. 2558-2559 World Economic Forum ได้จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน (Global Competitiveness Index: GCI) ของเมียนมาอยู่ในอันดับที่ 131 จาก 140 ประเทศ และเป็นอันดับที่ 10 ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยได้ 3.3 จาก 7 คะแนน ซึ่งค่า GCI มีแนวโน้มดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2557-2558 อย่างไรก็ดี GCI ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) อยู่ในอันดับที่ 134 โดยได้ 2.1 จาก 7 คะแนน สะท้อนให้เห็นว่าโครงสร้างพื้นฐานของเมียนมายังต้องได้รับการพัฒนาอีกมาก อย่างไรก็ตามไม่ปรากฏการจัดอันดับของเมียนมาสำหรับ GCI นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2559 จนถึงปัจจุบัน ในขณะที่ World Bank ได้จัดอันดับเมียนมาอยู่ในอันดับที่ 165 จาก 190 ประเทศของประเทศที่ง่ายต่อการลงทุน ในปี พ.ศ. 2563 (Ease of Doing Business) โดยได้คะแนน 46.8 คะแนน อันดับดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2562 ถึง 6 อันดับ จากอันดับที่ 171 (คะแนน 44.72)

4. นโยบายรัฐบาล

รัฐบาลใหม่จากพรรค NLD ซึ่งนางอองซาน ซูจี ที่ปรึกษาแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเมียนมา เป็นหัวหน้าพรรค ดำเนินนโยบายที่เน้นการสร้างควมมีเอกภาพ ความปรองดองในชาติ การยุติความขัดแย้งภายในประเทศ และมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวเมียนมา และได้ประกาศนโยบายหลักด้านเศรษฐกิจ 12 ประการ ประกอบด้วย 1) การขยายแหล่งเงินทุน/ บริการทางการเงินที่มีการจัดการอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิผล 2) การปรับปรุงการดำเนินงานของรัฐบาล การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมีผลต่อการจ้างงานและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ 3) การส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศ เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้า ถนน ท่าเรือ และการสร้างระบบบัตรประจำตัวประชาชน รวมถึงการพัฒนาไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล 5) การสร้างโอกาสทางอาชีพให้ประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม 6) การสร้างรูปแบบทางเศรษฐกิจที่มีความสมดุล

ระหว่างภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรม ที่สนับสนุนการพัฒนาองค์รวม 7) การพัฒนาภาคเอกชนโดยเปิดเสรีการประกอบธุรกิจและส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ 8) การพัฒนาเสถียรภาพทางการเงินผ่านระบบการเงินที่สนับสนุนการพัฒนาภาคครัวเรือน ภาคเกษตรกรรมและภาคธุรกิจในระยะยาว 9) การสร้างเมืองที่มีความยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยกกระดับการบริการของรัฐ เพิ่มพื้นที่สาธารณะและรักษามรดกทางวัฒนธรรม 10) การพัฒนาระบบภาษีที่มีประสิทธิภาพและยุติธรรม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาล รวมถึงคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล 11) การสร้างระบบและกระบวนการที่สนับสนุนทรัพย์สินทางปัญญา และ 12) การพัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวจะเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของเมียนมาต่อไป

5. สถานะล่าสุดทางเศรษฐกิจ

ธนาคารโลกได้จัดทำรายงานการติดตามสถานะทางเศรษฐกิจของเมียนมา เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 “Myanmar Economic Monitor (December 2020)” โดยมองว่า ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอก 2 ในเมียนมาได้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของเมียนมา รายงานดังกล่าวคาดการณ์การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเมียนมาจะเติบโตในอัตราที่ค่อนข้างช้าที่ร้อยละ 2 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563/64 ซึ่งเป็นผลจากโควิด-19 อย่างไรก็ตาม ธนาคารโลกคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะกลางจะยังคงเติบโตได้ และจะส่งผลให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจจะฟื้นตัวขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 7 โดยประมาณ ซึ่งเป็นอันสงค้จากการลงทุนใหม่ๆ ในภาคอุตสาหกรรม และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนาเมือง (urban development) การก่อสร้างถนน และโครงสร้างพื้นฐานทางการสื่อสารและพลังงาน

นอกจากนี้ ธนาคารโลกคาดการณ์ว่า ภาคการผลิตจะเริ่มฟื้นตัวขึ้นเรื่อยๆ และผู้ประกอบการจะมีการนำเทคโนโลยีทางดิจิทัลมาใช้เพิ่มมากขึ้น เพื่อขยายกำลังการผลิตให้ครอบคลุมสาขาต่างๆ มากขึ้น อย่างไรก็ตาม

ความเสี่ยงต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจยังอยู่ในระดับสูง หากการแพร่ระบาดในท้องถิ่นยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง หรือภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอยยืดเยื้อต่อเนื่อง รวมถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเสี่ยงในสาขาการเงิน การเกิด

ภัยธรรมชาติ และความไม่แน่นอนที่เกิดจากการปฏิรูป ภายหลังจากเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุดที่ผ่านมา

สำนักนโยบายและแผน

ธันวาคม พ.ศ. 2563